

ZBORNÍK SIEDMEHO ROČNÍKA LITERÁRNEJ SÚŤAŽE

**ODKAZ
KAROLÍNY BRÜSTLEOVEJ**

ODPUSTENIE

(OŽIVILO, DÁVA ŽIVOT, OŽIVÍ)

Rímsko-katolícky
farský úrad
LIETAVA

ZBORNÍK SIEDMEHO ROČNÍKA LITERÁRNEJ SÚŤAŽE

ODKAZ KAROLÍNY BRÜSTLEOVEJ

Úvod Príhovor poroty

Marta Višňovská

Kým človek žije, musí prejsť cez nejedno súženie, cez nejedno trápenie, cez nejednu bolesť. Musí prežiť nejednu zradu, nepochopenie, neuznanie, ale...

Pán Boh nám dal úžasný dar—schopnosť odpustenia, ktoré dáva životu novú nádej. „Pochybiť je ľudské, ale odpustiť božské,“ píše sa v jednej zo súťažných prác. Je ťažké povedať: „Prepáč.“ Rovnako ťažké je povedať: „Odpúšťam.“

Som vďačná organizátorom súťaže, že práve v Roku milosrdenstva zvolili tému: ODPUSTENIE. Žáner—rozprávania, resp. poviedka, vyhovoval všetkým vekovým kategóriám. Treba s radosťou konštatovať, že nastal určitý progres v pochopení a stvárnení témy i žánru najmä v kategórii a) žiaci osemročných gymnázií /príma – kvinta/, žiaci 5. - 9. ročníka ZŠ.

Žiaľ, v niektorých prácach sa prejavil vplyv amerických filmov a nenáročných telenoviel. Určité nedostatky sa vyskytli v oblasti formy a pravopisu.

Najmenej početná, už tradične, bola zastúpená kategória b) študenti gymnázií, stredných škôl a SOU. Práve preto bola i ťažko hodnotiteľná. Dúfam, že nasledujúce ročníky súťaže budú iné.

Najkrajším čítaním boli práce kategórie c) dospelí – začiatočníci, študenti VŠ. Určite, životná skúsenosť priniesla autentické, citlivé a prežité príbehy, ktoré sú dôkazom toho, že človek mnohé pochopí, aj odpustí, až vekom.

Poézia vo všetkých kategóriách mala zväčša charakter lyrických miniatúr. Celková úroveň prác bola slabšia. Zrejme je to dôsledok súčasnosti, ale veríme, že talent sa raz presadí.

ODPUSTENIE. Hlboká téma, večná téma ľudského života.

Odpúšťam tým, ktorí sa do súťaže nezapojili—a odpusť nám naše viny, ako i my odpúšťame svojim vinníkom.—

Beata Jarošová

Úroveň súťaže hodnotím ako vyrovnanú, v kategórii žiakov základných škôl možno konštatovať aj mierne zlepšenie. Mohli sme si prečítať úprimné tínedžerské príbehy a nahliadnuť tak trochu do vzťahov medzi deťmi. Je v nich veru všeličo. Objavovali sa napríklad témy kiberšikany, ponížovania a ohovárania, ale aj pekné príbehy o priateľstve, radosti a odpustení.

Aj stredoškoláci prejavili schopnosť rozvíjať dej, pracovať s napätím, využívať dialogické formy, pracovať s jemnou iróniou -iste, je čo zlepšovať, ale príbehy, ktoré sme ocenili sa približovali k zrelému prejavu. Prekvapili nás aj niektoré príspevky v kategórii poézie, v ktorých deti i študenti prispeli veľmi zaujímavými prácami.

Ešte stále treba usilovne pracovať na slovenčine.

V kategórii dospelých sa opäť našli práce poetické, či prozaické, ktoré svojím zrelým prejavom zaujali porotu a verím, že zaujmú i čitateľov zborníka.

A. KATEGÓRIA — PRÓZA

žiaci 5. - 9 ročníka ZŠ a prímy - kvinty osemročných gymnázií

téma: ODPUSTENIE

žáner: rozprávanie

.....

1. miesto: MAGDALÉNA MARTIŠKOVÁ, Topoľčany

Kamoška

Nechápem, prečo to urobila. Fakt nechápem...

Stojím uprostred chodby, okolo mňa sa motajú ľudia, zväčša z iných tried, z tých vyšších. Aj niečo hovoria, aj sa štuchajú a hlavne – pozerajú mojím smerom. Mám pocit, že všetci. Úplne všetci. Vysoký piskľavý hlas našej chemikárky ešte vnímam, ale to, čo hovorí, už ani veľmi nie.

Mať z kvarty má sklonenú hlavu. Poznám ho. Bude sa iba vyhovárať, aby mu nič nenašili, lebo by ho mama zabila, ale tým, že sa díva niekde dolu, je jasné, že dostal do správy úplne rovnakú poštu, ako Ivan, naše baby a polka školy. Najmenej.

Ivan sa nebojí a svojím mobilom máva nad hlavou. Inak mať biely mobil, to je odvaha. Iste zdedil po mame alebo staršej sestre. Ani za to sa nehanbí. Je dosť akčný. Ivan je už raz taký. Kašle na názor ostatných. Je taký svoj.

- Ja vám to nemôžem ukázať, pani učiteľka, ale videl som to. Priznávam. Ukazovala mi to Eva ešte vo vlastnom mobile. Hneď, ako to nacvakala. Ale tri fotky z babskej šatne to boli. – obhajuje sa pred učiteľkou.

Tomu by moja mama povedala: diplomacia. Jej obľúbené motto znie: *S ľuďmi to treba vedieť. Človek sa dá poslať do pekla aj tak, že sa na ten výlet začne tešiť. To je vraj diplomacia. A vraj sa to treba naučiť. Nevie, prečo ma to napadlo, práve pri Ivovi. Ten sa nič nemusí učiť. Je to rodený diplomat.*

Nebudem sa nič učiť! Taký podraz! Evu pošlem do pekla rovno, len čo ju zbadám!

- a sa fakticky priznávam, videl som to, ale ja som to neriešil. Ani som to nikomu neposielal. Nemohol som. Mne to neposlala. – snažil sa vysvetľovať stále dookola Ivan, ale baby skákali a predháňali sa, ktorá to má lepšie uložené, akoby šlo o česť, že ony majú a Ivo nie. Sú to trapky a ani o tom nevedia.

Ako mohla? Nechce sa mi tomu veriť.

Chemikárka na mňa natrčila obrazovku Alicinho mobilu.

- Si to tam vzadu ty?! – spýtala sa tak prísne, že aj keby som nebola

tá baba v ružovej podprsenske, tak jej iste prikývnem.

Bohužiaľ, bola som to ja. A vpredu polka Evinho ksichtu. Akože si robí selfie, ale...

- Toto sa takto nechať nemôže! Toto sa musí riešiť! Toto je vážne porušenie osobnej slobody. Toto...– rozkladala učka rukami.

Ako keby som ja bola TOTO. Keby sa môžem vypariť. Zmiznúť. Stratiť sa, ako dedkove šteniatka, ktorým babka vždy tajne otvorí bráničku a potom lamentuje, že si na ne nevie dať pozor. Ale to sa len jej nechce kupovať im ďalšie krmivo.

- Magi?– otočila som sa a zbadala Ivana.

- Magda, v tej podprde vyzeráš fakt super. – žmurkol na mňa. –

A nakoniec môžeš povedať, že sú to plavky. – skúša zas svoju diplomáciu.

Skúša zas svoju diplomáciu?

Nie, nemôžem! Všetci vedia, že na telocvik nosím túto podprsenu a že je to podprsenska! Ja v podprsenske! Sprostá ružová podprsenska! Na celom facebooku s kopou lajkov! Kašlem im na lajky! Na profilovku mi dajú sotva dvadsať a tu?! Stodvadsaťtri a štyri zdieľania.

Už mi z toho začína zahrabávať.

Ale Eva nie je v škole. Ani riaditeľka. Všetko sa to odsunie na pondelok. A možno sa na to aj zabudne. Aj na moju PODPRSENKU. Štyri zdieľania. Je to v... Je to hrôza.

Ako to len mohla spraviť ?!

Best kamoška.

Zvoní mi mobil. To je Eva. Už jej asi baby stihli prezvoniť, že má riadny malér.

Som zvedavá, čo chce.

Skúsím sa tváriť ako diplomat.

- Toto si dovolila? Krpaňa jedna drzá! – vrieska moja mama a búcha dvierkami na chladničke.

Načo som jej to všetko vlastne vravela. Zase som len TOTO.

Eva sa mi v tefonáte hodinu ospravedlňovala. A plakala. Už to vraj stiahla. Vraj mi všetko závidí a...a nevie, prečo to aj tak urobila. A je mi to už jedno. Veď Ivan povedal, že v tej podprde vyzerám dobre. Veď aj vyzerám.

- Ja to tak nenechám! Toto je na trojku zo správania! Už aj idem voľať vašej riaditeľke! – afektuje mama a mne je to už trochu smiešne.

Kde je jej diplomácia?

Na tento výlet do pekla sa asi Eva tešiť nebude. Dospeláci to riešia všetko veľmi prudko. Až mi jej je ľúto. Ja som jej už odpustila. Kamarátstvo nesmie padnúť na jednom prešľape. Skúsím sa pohovárať aj s mamou.

Aby za tou riaditeľkou nešla.

Fakt v tej podprsenske vyzerám super. Ivo to vravel...

2. miesto: VERONIKA BALEJOVÁ , ZŠ Lietavská Lúčka

Odpustenie oživilo starú mamu

Príbeh, ktorý by som vám dnes chcela porozprávať, je o tom, ako mi zomrela stará mama. Nie o pohrebe a tak, zas až taký smutný príbeh to nebude. Všetci čítajte.

Najlepšie bude, keď začnem pekne od začiatku. Starká aj so starkým bývali asi tak jednu ulicu od nás, takže sme to k nim nikdy nemali ďaleko. Starká ma vlastne vychovala, pretože moja mama musela ísť skoro do práce, takže som bola u starkej už od troch mesiacov. Neskôr, keď som vyrástla, som chodila k starkej každý víkend a každé prázdniny. Chodili sme sa kúpať do Rajeckých Teplíc, na nákupy alebo na chatu neďaleko. Znie to ako skvelý vzťah vnučky a starej mamy. Ale až také skvelé to nebolo.

Aby ste rozumeli, mám aj staršieho brata Mateja. Moja starká si vždy myslela, že je u nás doma stiesnený, nechápeme ho a ponižujeme ho. A tak dostala úžasný nápad, ponižovať a nechápať mňa. Fungovalo to asi takto: „Starká? Chcela by som robiť skúšky na bilingválne gymnázium.“ „Načo? Aj tak ich neurobiš.“ A takto to presne vyzeralo vždy. Aj pred starkinými kamarátmi som vždy bola lenivá, neporiadna hlúpa, a tak ďalej. Samozrejme môj brat bol skromný, slušný a múdry. Keď som bola mladšia, nejako som to ospravedlňovala, ale postupom času som si so starkou rozumela čoraz menej a pestovala som si k nej istý odpor.

Okolo novembra minulého roku prišiel deň, ktorý som spomínala na začiatku. Starký bol na operácii, môj brat robil skúšky, starkino podlomené zdravie a jej nadváha sa spojili a starká dostala cestou z obchodu infarkt. Okoloidúci jej zavolali sanitku a starká ostala ležiaca v nemocnici. Začali sa dva týždne behania do nemocnice, po veci Starká nikdy nemala podlomené zdravie, ale vždy mala značnú nadváhu. To a ešte ignorované srdcové problémy spôsobili starkin druhý infarkt, ktorý už neprežila. Keď nám z nemocnice zavolali a oznámili nám to, nevedela som, či sa mám tešiť alebo plakať. Skončilo ponižovanie

a nedôvera, ale prišla som o starú mamu. Nechala som to zatiaľ tak a pomáhala som mame (dcére mojej starkej) trošku sa s tým vyrovnáť.

V deň pohrebu som sa ráno zobudila a pozrela som si zopár vtipných videí. Viem, je to trošku divné, že v deň pohrebu svojej starkej pozerám videá a smejem sa. Ale ja som smutná nebola. Pre mňa to takto bolo lepšie. Možno vás zaujíma, či som plakala aspoň na pohrebe. Neviem, či vás odpoveď prekvapí, ale nie. Neplakala. Ani v ten deň, ani potom. Veď starká mi aj tak len robila zle, nie?

Neskôr som nad tým začala rozmýšľať a spomínať na starkú. Napadli ma spomienky na to, ako povedala našej riaditeľke, že sa nič neučím, ako mi neverila, že sa dostanem na dobrú strednú školu, alebo ako mi každý deň rozprávala, že nemám vlastný názor. Ale potom som si spomenula, ako spolu hráme karty, smežeme sa na komédii v televízii, preberáme kvety v záhradke, alebo ako mi každý deň kupuje moju obľúbenú čokoládu. A tu som sa spýtala sama seba: Vážne si chcem starkú zapamätať ako zlú? Hnevať sa na ňu celý život? Nie.

Niekde som čítala, že odpustiť by sme mali len tým, ktorí si to zaslúžia. A tak som starkej odpustila. Odpustila som jej, že ma ponižovala, odpustila som jej, že mi neverila, odpustila som jej, že urobila chybu. Takto odpustenie oživilo moju starú mamu. Oživilo moje šťastné a dobré spomienky na starkú. Oživilo spomienku na starú mamu, akú chce mať asi každý

3. miesto: ADAM HULIN , ZŠ Lietavská Lúčka

Odpustenie

Mama hovorí, že odpustiť nie je vôbec jednoduché, najmä ak ti niekto veľmi ublížil. Odpúšťať sa učíme celý život, ale nie každý to dokáže. Skôr sa snaží zabudnúť.

Čo to vlastne znamená? O odpúšťaní toho neviem veľa, pretože som len desaťročný chalan. Hoci nejakú skúsenosť už mám. Podľa mňa odpustiť znamená nehnevať sa a opäť mať rád. U mňa je ešte ťažšie požiadať o odpustenie. Znamená to priznať si chybu, ustúpiť, pokoriť sa a to mi nie je vôbec po chuti. Veľmi nerád sa ospravedlňujem a nie vždy bez problémov odpustím.

Mám však v tomto výhodu. Môžem si to trénovať na mojom trojročnom bratovi. Ten mi občas niečo pokazí, stratí a zničí. Sú to veci, na ktorých mi záleží. On to však nechápe. Je ešte malý. Mama ho učí, aby sa ospravedlnil. Príde za mnou a hovorí: „Prepáč, už to viac neurobím.“

V prvom momente mu nahnevane odseknem: „Vypadni, toto ti nikdy neodpustím.“

To, že mi zničil hru na X –box, polámal autodráhu, alebo počarbal knihu. Pomyslím si nikdy. V tom hneve sa nedokážem na neho ani len pozrieť a najradšej by som ho už vôbec nevidel.

Neskôr sa však upokojím a pokúsim sa na to pozrieť inak. Prečo to vlastne urobil? Veď sa máme radi. Sme bratia. Zisťujem, že som vlastne aj ja na vine. Nemal som hru nechať len tak pohodenú na zemi. Knihu som si mal dať hneď do poličky. A prečo mi to urobil? Nevenoval som sa mu. Chcel sa so mnou hrať a ja som nemal na neho čas.

Sú veci, ktoré si v hneve myslíme, vykričíme a dokonca aj urobíme. S odstupom času sa na ne pozeráme inak. Neskôr to aj oľutujeme.

Preto som sa rozhodol bratovi odpustiť, nehnevať sa. Veď sme bratia a máme jeden druhého.

A. KATEGÓRIA — POÉZIA

žiaci 5. - 9. ročníka ZŠ a prímy- kvinty osemročných gymnázií
téma: ODPUSTENIE

.....

1. miesto: SIMONA HETEŠOVÁ , ZŠ Plavnica

snežná melódia
vločky kreslia
počúvajú sa navzájom
a pritom tancujú
polia sa na nich tešia
utekajú do sveta

xxx
prvá vločka
v miernom vetre poskakuje
letí ako biela noc
v modrej perine
cvičí baletné vystúpenie
odpúšťa pri každom páde
na nos

xxx
pocit
keď ma chránia
z oboch strán
láska, čo sa nezlomí
pri ockovi – hrdinovi
kvôli mne dobyje celý svet
som krehká
ako snehová vločka
moje ruky
len krídla
v maminých rozžiarených očiach

2. miesto: LÍVIA FURTKEVIČOVÁ, ZŠ Plavnica

xxx
príjemný pocit
ruky dieťaťa
chytiť ich
malé ako oriešky
ale tešia sa z maličkostí
ktoré držia v pästi
svet ako v škrupine
šepká ti „prepáč“
jar
o(d)púšťa prvá
tancujúca
hrá sa pracuje žiari
prekvapenie
očakávanie leta

3. miesto: JÚLIA PLATKOVÁ, ZŠ Plavnica

xxx
sobotňajšie ráno
terasa plná spevavcov
noty preleteli ako letný vánok
hrajú sa mi s vlasmi
šálka sa zamaľovala do kvit-
núcich kvetov
som jedným z nich
pena kreslí obrázky
odpúšťam ti

xxx
v tmavej noci
počujem kroky
melódiu, ktorou znejú
hriechy
husle nám kreslia príbeh
ulica ich skrýva
započúvaj sa
a zmy ich

xxx
ľadové kráľovstvo sa blíži
z vločiek anjeli zlietajú k nám
mráz namaľoval noty na okno
Vianoce hrajú z nich
noc ožiari nás
kto ti vločku dá
a ty ju zohreješ

B. KATEGÓRIA — PRÓZA

študenti gymnázií, stredných škôl a SOU

téma: *ODPUSTENIE*

žáner: ROZPRÁVANIE

3. miesto: DOMINIKA CHRASTOVÁ, Kysucké Nové Mesto

Poučka o privolávaní šťastia

„Si šťastná?“ často sa jej pýtala mama. Ak pokrútila hlavou, chcela vedieť prečo. Nad materiálnymi dôvodmi prevracala oči. Učila ju, že šťastie nepochádza z vecí, ale zo vzťahov.

Pozrela sa na náramkové hodinky. Opäť sa jej na zápästí prevrátili. Dierku si však dorobiť nechcela, mala pocit, že tak poškodí vzácny darček. Učiteľka nevošla do triedy sama.

„Pamätáš si ma ešte, Andrea?“ prihovorila sa jej cez prestávku nová spolužiačka. „Je pravda, že ty si sem prestúpila už pred dvoma mesiacmi, ale aj tak.“

„Niečo sa mi marí,“ odvetila vyhýbavo. Čo ak Laura všetko prezradí? Dohnala ju spomienka. Moment, kedy mame naposledy povedala, že je šťastná. Spokojne sa usmiala. A potom spolu s otcom odišli.

Slovenčina. *Nikdy už nevrátiš čas, ktorý ti utiekol.* „Napíšte úvahu.“ Andrea nespokojne otvorila zošit. S Laurou sedávala už týždeň a zatiaľ nič nevyzradila. Stále jej však neverila. Na konci hodiny mala problém prečítať jej aj svoj výtvor. „Čas. Veličina, ktorá babke prehlbuje vrásky, deda oberá o humor, mne zväzuje zápästie. V šťastí je krátky, v smútku dlhý, v škole fakt nekonečný. Občas ho strácam ako omrvinky z dobošky, ktorá mi aj tak nechutí, lebo je príliš sladká. Občas sa s ním hrám ako s prihorúcim čajom, ktorý mi nakoniec aj tak popáli jazyk. Občas ho zúfalo sledujem, pijúc kávu, ktorá sa mi zdá príliš horká. Všetko je pre mňa trochu ‚príliš‘, no stále neviem, aká ingrediencia mi chýba do rovnováhy.“ Hanblivo sa na ňu pozrela.

„Obe vieme, kto ti chýba,“ prehovorila Laura nečujne. Andrea sa zachmúrila. „Prepáč, nemusíme o tom hovoriť,“ dodala rýchlo.

„Ľudia sú dočasní,“ odvetila, predstierajúc, že to s ňou nezamávalo.

„V myšlienkach žijú stále,“ namietla Laura. Na to Andrea nemala žiadny argument. Dohnala ju spomienka. Moment, kedy mame naposledy povedal, že je šťastná. Spokojne sa usmiala. A potom spolu s otcom odišli. Taxík už čakal pred domom.

Angličtina. „No to zas bude doják,“ prevrátila Andrea oči nad filmovou hodinou. Odrazu zaznelo prudké brzdenie auta a krik. Sledovala scénu ako zhypnotizovaná. Keby sa jediná udalosť odohrala inak... Keby hlavná hrdinka skončila nácvič v tanečnej o niečo skôr. Keby nemala v ušiach slúchadlá. Keby hlavný hrdina ráno nezaspal. Keby mu práve v tej chvíli nezazvonil mobil. Ale tak to nefunguje, pomyslela si trpkó Andrea. Niektoré veci sa proste stanú a človek ich musí prijať.

Dohnala ju spomienka. Moment, kedy mame naposledy povedala, že je šťastná. Spokojne sa usmiala. A potom spolu s otcom odišli. Taxík už čakal pred domom. A v ňom taxikár, čerstvý otec. Pre plač dieťaťa poriadne nespál dve noci. Únava naňho doľahla za volantom.

Pozrela sa na náramkové hodinky, s ktorými dokonca niekedy aj spávala. Opäť sa jej na chudom zápästí prevrátili. Ďalšiu dierku si ešte stále nedorobila. „Ten koniec, keď mu odpustila...“ rozplývala sa Laura s uplakanými očami.

„Nie vždy sa dá druhým odpustiť,“ prehovorila Andrea tvrdo.

„Ale veď to ani nebola jeho chyba,“ bránila Laura hlavnú postavu.

„Zničil jej život. Už viac nemohla tancovať. Ja by som mu neodpustila.“

„Ale veď práve v tom spočívalo jej hrdinstvo! Že mu dokázala odpustiť. Posunúť sa vpred. A hneď ako to urobila, obom sa žilo ľahšie.“

Andrea sa stratila vo vlastných myšlienkach. „Možno na tom niečo bude,“ prisvedčila nakoniec váhavo.

Položila kvety. Slzy sa jej kotúľali jedna po druhej. Dohnala ju spomienka. Keby sa jediná udalosť odohrala inak... Keby mamina kolegyňa neochorela, rodičia by nemali lístky do divadla. Keby sa ich auto nepo-

kazilo, nemuseli by si volať taxík. Keby ten úbohý taxikár nedostal nep-lánovanú službu, zaspal by v bezpečí domova.

Prudko vydýchla. Hnevala sa. Na rodičov, že ju opustili. Na starkých, že nebývali bližšie a musela sa presťahovať. Na bývalú školu, kde ju všetci ľutovali, na novú školu, kde ju mali za čudáčku. Na taxikára. A v neposlednom rade aj na seba, že nevie splniť mamino jediné želanie. Aby bola jednoducho šťastná.

Vyplakávala zo seba všetko. A keď už z nej nemohla vyjsť žiadna ďalšia slza, práve tam, na mieste, kde ležali pochovaní jej rodičia, urobila niečo pre ňu doteraz nemysliteľné. Odpustila. Všetkým. A pocítila to, o čom snívala počas prebdených nocí. Pokoj.

Pozrela sa na náramkové hodinky, ktoré boli posledným darčekom od rodičov. Už sa jej na chudom zápästí neprevrátili. Dorobila si ďalšiu dierku. „Fíha, ty dnes celá žiariš!“ prekvapene zvolala Laura, len čo vošla Andrea do triedy.

„Na tom odpúšťaní asi naozaj niečo bude,“ žmurkla na ňu.

„Keď človek odpustí, je to akoby sa rozhodol, že je načas byť znova šťastným,“ poučila ju Laura. „Si šťastná?“

„V tejto chvíli som,“ priznala spokojne. Vytvorila si teóriu, že keď má človek aspoň jedného skutočného priateľa, dokáže zvládnuť čokoľvek. Ona mala Lauru. Keby sa tiež nepresťahovala, keby si nevybrala práve túto školu, keby sa jej neprihovorila... Ktovie, či by Andrea vôbec zistila, akú úľavu odpúšťanie prináša.

C. KATEGÓRIA — PRÓZA

dospelí, študenti VŠ

téma: *ODPUSTENIE*

žáner: *POVIEDKA*

1. miesto: Mgr. ZUZANA MARTIŠKOVÁ, Topoľčany

O DIEVČATKU...

Oprela sa. Prešla prstami jednej ruky po hánkach druhej a naopak, kým ich vtiahla krížom do širokých rukávov starého, zožmolkaného županu. Horúce ramená šokovala chladom. Sama bola šokovaná.

Pohľad mdlo upretý na vysvietenú obrazovku počítača, niekoľko otvorených okien chatu, niekoľko viet. Celá sieť, čo sa hrdila prívlakom sociálna, v ktorej bývala ako doma, z nej práve urobila bezdomovca. Až doteraz mala pocit, že patrí sem, do tejto komunity rodiny, kolegov, žiakov, známych a priateľov v počte vyššom, ako zvládne rok.

Ráno bola za ňou v škole žena, elegantne nahodená. Na prvý pohľad doktorka. Dnes ráno. Prišla do školy, do kabinetu a vytýkala. Veľa toho navravela, veľa povytýkala. Vraj je nekonfliktný typ, ale ďalej to už neznesie. Musí jej to konečne povedať z očí do očí. Ako ju ťaží, že kedysi o jej synovi pred celou triedou vykrikovala, aký je hlúpy. Čoby hlúpy! Sprostý, že je tak, že ani nezmaturuje! Tak, že vykrikovala... ale teraz si to vypije! Ona to tak nenechá! Teraz za to bude pykať. Teraz za to zaplatí. Teraz...

Nepamätá si to. Vôbec nič také si nepamätá. Veď je to len pár rokov dozadu! Len pár rokov, čo vyviedla svojich prvých maturantov! Len pár. Ako to, že si takéto nič nepamätá?! Ako si len mohla dovoliť ju z toho obviňť?! Ju! Ona je dobrá učiteľka! Nikdy by nič takého...Nikdy! Dosvedčia jej to. Všetci zo starej triedy jej to dosvedčia. Kolegovia ju podržia. Vedenie tiež. Takto ju uraziť! Obviňť! Osočiť!

- V čo si dúfala? – ozvalo sa od steny.

Sedelo tam dievčatko, asi osemročné, útle, len v tenkej košielke,

s nohami v obruči paží pod bradou.

Venovala mu pár sekúnd, ale žiadne slová. Veď ani ono nebolo žiadne. Len vidina. Malo kopu rečí, ktoré si nechcela pripustiť. Nechcela počuť. Prijať. Stotožniť sa s nimi.

- Už to, že si si zámerne vybrala len určité typy, priznaj si, také, od ktorých si čakala stopercentnú podporu, bolo neférové. Podvádzaš aj samú seba. – položilo dievčatko ukazováky namierené hore na ňu, na kolená ako pištole. – Však si počítala s tým, že si z nich nikto nespomenie? Ba čo viac, ty si sa nádejala, že sa rovno postavia na tvoju stranu a budú ťa obhajovať. Poľutujú. Poofukujú. Podporia. Zahrejú ješitnosť slovami. – posunulo sa dievčatko k radiátoru a oprelo oň vycivené pliečka.

Dívala sa na slová, ktoré nepochádzali len z jej fantázie, ale na tie reálne, čo pred chvíľkou prišli chatom, ako odpoveď na jej otázku z minulosti.

„Naozaj som...Naozaj?!...“

„Naozaj, pani učiteľka...pamätám si na to, myslím si, že to bolo nepríjemné. Pre neho určite. Vtedy ste kričali po nás všetkých, čo sme sa hlásili na medicínu, len na Jana toho padlo trochu viac...“

Rozpamätala sa. Nie na to, prečo bola v ten deň taká nahnevaná. Príčina sa nedala po tak dlhej dobe vystopovať a nebola ani podstatná. Videla zas seba. Mala rozpustené vlasy, štylizovanými kvetmi ručne povyšivávaný svetrík a zlú náladu. Po katedre klopkali jej nervózne prsty a studené oči nevraživo hľadeli na ošivajúceho sa žiaka pred tabuľou. A mala aj kopu slov. Zlých. Nepríjemných. Boľavých. Úprimných. Otvorených. Priamych. Pohár trpezlivosti pretiekol. Zase sa nič nenaučil. Zase nič! Robí jej to náročky?! Všetci jej to robia náročky! Nikto sa neučí! Zvlášť nie oni! Tí, ktorí sa pechoria a čaká ich medicína! Učia sa len to, čo budú potrebovať tam. Jej predmet to nie je. Ten tam nepotrebujú. Štvalo ju to. Nedokázala to prehryznúť. Vtedy. Veľa slov. Tvrdých. Drsných.

- Rada by si to zvalila len na nejaký mimovoľný, náhly afekt? – usmialo sa dievčatko a pomrvilo ramenami. Škrabkalo si ich o rebrá ra-

diátora. – Nevyberala si slová. Vôbec si ich nevyberala.- držalo dievčaťko palec zdvihnutý dohora.

Nechápe. Páči sa mu to?

Rozpamätala sa. Jano. Vykričala mu všetko za celých tých osem rokov, čo bola jeho učiteľkou. Dlhých osem rokov. Náročných. Z každej strany lobovali za neho kolegyne. Dokonca aj vedenie a pozor, vlastná rodina! Áno, všetci! Presne tí, tí s tými kameňmi v rukách, ktoré sa im odrážali v lesku očí, keď sa im dnes ráno, po návšteve pani doktorky, ponosovala... sťažovala... oporu hľadala...ako ju len pani doktorka ponížila, krivo obvinila! A potom nadávky na jej adresu. Škaredé.

- Koľko by ti stačilo? Povedzme desať spravodlivých? Ako sa to spieva v tej piesni? *...nenašiel sa, ale ani jeden. Je to tak. Neobzerajte sa pani Lótová...* – kývalo sa dievčaťko do taktu imaginárnej melódie.

...je to predsa syn lekárky, špecialistky, nevie, kedy ju bude potrebovať... Čo jej to spraví. Pár pripísaných jednotiek, pár opravených písomočiek, kde-tu pár pridaných bodíkov...pár kytíc a bonboniérok z druhej strany. A ten drahý parfum! A v tej škatuľke, čo bolo? Zlatý krížik! Doktorky vedia, čo sa patrí...

Dievčaťko špúlilo neprirodzene ústa.

Darmo zatínala zuby. Bolo to tak.

A tak pekne jej to šlo celých tých osem rokov. Tak pekne, hladko. Prečo to musela pokaziť práve vtedy, v ten deň?

Či sa to patrí vykrikovať na vlastných žiakov, akí sú len sprostí?! Ako nezvládnu maturitu a urobia hanbu sebe i jej? To nemusela. To nemala! Hlavne jeho mala ušetriť. Jeho mama je doktorka. Špecialistka.

Ešte aj na maturite mu dala jednotku s takým širokým úsmevom, že ani prísediaca, ani predseda komisie nič nenamietali. Čo tam potom, že ústa neotvoril, že sa hojdal na stoličke, že prevracal očami a vzdychal. Treba prihliadnuť na priebežné známky. Ľafa, veď vždy mal jednotky. Celých osem rokov! Musíme mu dať i teraz. Vieme, že to bol len maličký, nebadaný, nič neznamenajúci výpadok. Vieme ho pochopiť. Vieme, čo je stres. Vieme, že jeho mamička je predsa lekárka. Špecialistka. Všetko vieme...

Uvedomila si, že dievčatko už dávno zmĺklo, to len v jej vnútri sa kričí. Veľmi kričí.

- Ešte stále sa na ňu hneváš, že to už nemohla vydržať a že ti prišla vyčistiť žalúdok? A za to udanie? Ahá, ty ešte nevieš. Zajtra príde na riaditeľstvo. Písomná sťažnosť. Od nej. Je to doktorka. Špecialistka. – povzdychlo dievčatko, nadvihlo a spustilo pliecka.

Sklonila tvár. Zatvorila viečka. Pochopila. Nemôže. Nebude. Musí odpustiť. Nie preto, že je doktorka. Špecialistka a čo ak... nie, nie...Nie preto, že vtedy dávno len raz našla guráž a vykričala pravdu. Teraz vie. To bolo to jediné správne. To ostatné, tých osem rokov, boli chyby, ktoré tiež raz bude musieť niekto odpustiť. Dajú sa vôbec odpustiť?

Pozrela s nádejou na dievčatko.

Dievčatko sa usmialo, vstalo. Položilo jej tenkú ruku na plecia.

- Tak je to správne. Odpúšťať treba. Teraz ťa tu nechám a idem za ňou, ak dovolíš. Teraz je rad na nej, aby odpustila zas ona. – stislo jej plece a zmizlo skôr, ako stihla slzou vyplaviť svoje brvno z oka.

2. miesto: Ing. JOZEF PÁLENÍK, Svinná

BIELY FAVORIT

Félix strojene vystúpil zo svojho Land Rovera. stiahol si z vyholeného temena na oči tmavé okuliare a prstom ukázal kamsi ku skupine áut stojacich pred nákupným strediskom.

„Zajtra urobíme tamtú bielu Favoritku, jasné?“ adresoval túto oznamovaciu vetu, ukončenú krátkou otázkou, trojici svojich komplikov, ktorí sa tiež ťarbavo vyterigali z auta.

„Prečo práve Favoritku, keď už tak urobme niečo špeci“, namietal jeden z nich, ktorého prezývali Dubák, no Félix ho zahriakol:

„Pretože potrebujeme ešte nejaké súčiastky na tú favinu, čo sme minuli čmajzli.“

„Ale veď si povedal, že s tým už končíme, že to začína smrdieť,“ opäť si dovoľil Dubák oponovať.

„Čuš!“ zahriakol ho ešte väčšmi bos partie. „Chalani v dielni povedali, že sa im akosi nedá zmontovať tá minulé, tak treba ešte jednu na dorobenie. A veď je to náš džob, a či né?“ zatiahol, čím zakončil sebavedomé vysvetlenie a gestom dal najavo, že sa o tom už s nikým nemieni baviť. Zajtra teda favoritka a punktum.

Félix bol vodcom partie autičkárov, ktorá kradla autá v širokom okolí, rozoberala ich a nanovo skladala na predaj, spravidla za hranice. Robili to nepravidelne, takpovediac nárazovo, aby znižovali pravdepodobnosť odhalenia. Žiaľ, darilo sa im, zatiaľ sa ich nepodarilo dolapiť. Teda, žiaľ pre poškodených. Aj teraz si vodca vyhlíadal typ auta, ktorý potrebovali, zistil, že pravidelne stáva pred nákupným strediskom, nuž svojich kumpánov, ktorí časom v zlodejčine áut nadobudli zručnosť, tentoraz pripravoval na akciu „biely Favorit.“

A tak sa aj stalo. Na druhý deň obvyklým spôsobom dobyli vytypované auto a odviezli ho na miesto, kde ďalšia časť tímu autá takpovediac spracúvala. Keď aj krátko po krádeži zostalo ticho, partia sa, ako vždy upokojila, že aj tentoraz im to prešlo. Že ani tentoraz sa džbán nezrozbil. Zatiaľ.

O pár dní však prišiel do brloha autičkárov najmenší z partie, ktorého prezývali Kraťas, vyľakaný na smrť a lapajúc po dychu, ani čo by ho škrtili, zvestoval leňošiacim pusipajťášom:

„Viete, koho bola tá biela favoritka, čo sme minule šlohli?“

„Nevieme a ani nás to nezaujíma,“ viditeľne bez záujmu precedil pomedzi zuby Félix a chlipol si z plechovky piva.

„Ale malo by,“ dobiedzal pichľavo Kraťas a takmer previnilo dodal: „Farárovi z Húštin sme to, vieš. To jeho bola.“

„No a?“ nenechával sa vyviešť z pokoja vodca skupiny. „Čo je on horší než iní?“ riekol ironicky a rovnako sa aj zaškľabil.

„Lenže on ju potrebuje!“

„Tak nech si kúpi,“ hlesol Félix a z úškľabku prešiel do rehotu.

„Od nás,“ dodal pohrdavo.

Na okamih zostalo v brlohu mĺkvo, napätie očividne hustlo. Zdalo sa, že ďalšie by sa tam ani nezmestilo. Prerušil ho trúfalo Kraťas doplnujúcou informáciou: „Má ísť na Lazniská, k ťažko chorému, dať mu posledné pomazanie.“

„Félix našpúlil ústa do grimasy, ktorá by sa dala preložiť asi ako „fíha, to sú mi správy“ a ironicky verbálne štuchol informátora: „Skade vieš? Si jeho miništrant, či čo?“

„Som bol, nie jeho, ale som bol,“ vyjavil so sklonenou pološepotom adresát predchádzajúcej otázky a už hlasnejšie dodal: „V dedine vaveli. Počul som.“

Félix miesto uznania macošsky vybafoľ na Kraťasa: „Tak ho choď odviezť, keď si taký súcitný samaritán!“

V autičkarskom brlohu sa opäť rozhostilo ticho. Ani čo by tam na okamih zastal čas. Nik si netrúfoľ súhlasiť. Ani oponovať.

„A veruže idem!“ vyletelo z ničoho nič z Kraťasových pier a vari ani sám nevedel, či to povedal z presvedčenia, alebo mu to vypadlo z úst ako jablko z preplnenej misky. Ani nečakal na reakciu, zvrtoľ sa na opätku, tresol za sebou dverami a vypadol na ulicu. Ostatní z partie zostali doslova v šoku, vrátane vodcu Félixu.

„ ... mu šibe, či čo? To má čo znamenať?“ zmohol sa po chvíli na komentár. Odpovede sa však nedočkal. Ktovie, či ju vôbec čakal.

„Na ulici zostal Kraťas sprvu zarazený. Akoby si začal uvedomovať, čo povedal, čo urobil, že vlastne vyrobil puklinu v celistvosti partie. A to mohlo mať následky. Na okamih mu aj preblesklo myslou, či by sa nemal vrátiť, no nedokázal vyvinúť tú silu, čo by mu návrat umožnila. A tak len stál a rozmýšľal. Tuho rozmýšľal. Či naozaj kňaza zavezie na tie Lazniská, lebo čo.

Rozhodol sa a vykročil.

„Chalani, tú bielu favoritku, čo sme pred pár dňami grajfli, už máte v páce?“ spýtal sa slangovo komplicov - mechanikov v konšpiratívnej garáži.

„Nie, ešte sme sa k tomu nedostali. A čo už to súri?“ bolo badať údiv v otázke.

„Tak mi dajte kľúče od nej, zaveziem ju k šéfovi, čosi na nej ešte chce,“ zaklamal Kraťas a nádejal sa, že si to nebudú u Félixovi overovať. A veruže ani nie. Boli jedna partia, dôverovali si. V tejto chvíli to Kraťasovi hralo do karát.

Vzal kľúče, naštartoval biely Favorit a ...

... postavil ho obďaleč fary. Našťastie bolo už prítmie, takže bol menej nápadný. Vyhovovalo mu aj, že v tej chvíli sa ani nik nenachádzal na ulici. Vypol motor i svetlá, náhlivo vytiahol z vrecka zdrap papiera, čosi naň napísal a položil ho na predné sedadlo. Kľúče nechal v zapaľovaní a placho, no náhlivo vyšiel z auta. Rezkým krokom zamieril k telefónnemu automatu, ktorý bol za rohom, nalistoval si v položenom zozname číslo pevnej linky príslušného farského úradu a vyťukal ho. Keď sa mu na druhej strane ozval volaný účastník, Kraťas mu tlmeným a zmeneným hlasom oznámil: „Vaše auto máte neďaleko fary. Neporušené. A – odpusťte, pán farár.“ Vzápätí chvatne zavesil slúchadlo a kradmo vyšiel z telefónnej búdky.

Duchovný sa potešil, keď zistil, že hlas v telefóne neklamal a auto má skutočne v poriadku. Do oka mu padol aj lístok na sedadle. Vzal ho a polohlasne čítal: Odpusťte, pán farár. Tieto slová začul pred chvíľou aj

v telefóne a v duchu kresťanskej viery sa nemohol rozhodnúť inak, než ich akceptovať a odpustiť. Ved' odpustenie vždy oživilo a azda oživí aj teraz. Kto vie, či odpustí aj Félix, keď sa dozvie, čo Kraťas spáchal ...

3. miesto JANA ŠTRBOVÁ, Ružomberok ODPÚŠŤAM TI.

Jarka sedela v autobuse ako na ihlách. Nebolo to však nepohodlnosťou sedadiel. Po mnohých rokoch sa rozhodla navštíviť svojho vlastného otca a nevlastnú mamu so sestrou. Otca nevidela už... no naposledy asi ešte ako piatačka na základnej škole. Teraz jej ťahalo na tridsiatku. Mala pracovnú cestu do mesta, v ktorom ako dieťa vyrastala, kým ešte mama s otcom žili spolu. Rozviedli sa, keď nastúpila do školy. Ani nestihla spoznať svojich spolužiakov, už sa sťahovali cez polovicu republiky. Teraz sedela v autobuse a premýšľala. Modlila sa a stretnutie zverila do jeho rúk, tam mu bude najlepšie. Rozhodla sa mu zavolať, že pocestuje do Nitry a spýta sa, či by sa nechcel stretnúť. Tajne dúfala v negatívnu odpoveď. Cestu nemalo zmysel pred ním tajiť, dozvedel by sa a nahneval.

Autobus zastal. Na autobusovú stanicu si matne spomínala. Pracovné záležitosti jej zabrali menej času ako si pôvodne myslela. Rozhodla sa čas využiť a prejsť sa mestom. Skoro nič si nepamätala. Na hrad si spomínala, aj to, že ju tam raz rodičia vzali. Doteraz si spomína na úžas, ktorý v nej vzbudil. História ju vždy čímsi fascinovala. Čas stretnutia sa blížil. Jarka bola čoraz nervóznejšia. Prvý raz uvidí jej nevlastnú matku a mladšiu sestru. O dosť mladšiu sestru. A ktovie ako vyzerá otec. Pre istotu si ešte doma našla starú fotku z detstva, ak si ho už nebude pamätať. Asi... prichádzajú. Muž, omnoho mladšia žena a dieťa. Otec ju spoznal, ona váhala. A práve otec by ju nemal poznať. Od piatej triedy na základke vyrástla, zmenila sa, on sa až tak nezmenil. Len pribral a ostarel. Podišiel k nej.

„No to ma ani nevystíkaš?“ roztvoril náruč a napriek miernemu protestu si dcéru objal.

„Ahoj. Dobrý deň,“ prihovorila sa a zrak jej padol na najmladšieho člena rodiny. Spoza maminho kabáta vykúkalo malé ryšavé dievčatko, asi tak osemročné. Hanbilo sa.

„Niečo som ti priniesla. Už si veľká na bábiky, ale myslím, že

plyšákom nepohrdneš alebo sa mýlim?“ Jarka vytiahla z tašky veľkého plyšového psa s ovísajúcimi ušami. Zohla sa a podala ho sestričke. Oči jej zažiarili a pozrela na mamu. „Len si zober, nemusíš sa hanbiť,“ prehovorila ju mama. Dievča vzalo hračku a hneď si ju pritúlilo. „Aký je hebký! Mami, skús,“ podalo mame. Aj mama si pritúlila k tvári plyšového psa a usmiala sa. „Reku, ak je trochu ako ja, psy zbožňuje,“ neisto pozrela Jarka na otca. „Mi hovor, ide sa za nimi zblázniť, ale nie až tak ako ty, keď si bola malá. Jej prvé slovo bolo *mama* tak, ako väčšiny detí a nie *havo* ako u teba,“ zhodnotil darček otec. „Pod', tu neďaleko je jedna útulná cukráreň. Pozývam,“ navrhol otec oboch dcér.

Manželia sa držali za ruky a okolo nich poskakovala Zuzka s plyšovým psom. Jarka šla neisto povedľa. Zmiešané pocity ešte neopustili brány jej srdca. Vošli do cukrárne a objednali si. Obe dcéry nechťiac na otcovu otázku odpovedali rovnako: horúcu čokoládu. Manželia – rodičia - sa usmiali. Tí si dali kávu. Popíjali a rozprávali sa, raz hovorila Jarka, raz otec o Zuzke. Snažil sa ich porovnávať a bol na svoju mladšiu dcéru... hrdý. Len si nebola istá, či tým nechce chváliť viac seba ako ju. Keď dopili, vyšli von na prechádzku. Mama si vzala Zuzku na preliezky, hoci už nebolo najteplejšie. Nech sa oni dvaja trochu porozprávajú, určite si majú po toľkých rokoch čo povedať. A napriek tomu, že sa nevideli mnoho rokov, boli spočiatku ticho a prechádzali sa. Ticho bolo Jarke príjemnejšie. Otec nevedel, čo by mal povedať. Už v cukrárni sa porozprávali, tak... mu došli otázky aj slová.

„Vieš, čo by ma zaujímalo?“ spýtala sa Jarka, keď prechádzali uličkou lemovanou javormi s nádherne sfarbenými listami. Jeseň si naozaj dala záležať.

„Čo?“ otec bol rád, že prelomili ticho.

„Ako si zareagoval, keď ti mama povedala, že je tehotná? Tešil si sa na mňa?“ začala rovno do živého. Otec sa zamyslel a tvár mu posmutnela.

„Vieš, boli sme mladí. Nechcel som sa viazať. Už si veľká, musím úprimne priznať, že z počatia Zuzky som mal väčšiu radosť,“ súkal zo seba vediac, že jeho slová asi príjemne neznejú. Jarka si vzdychla.

„A keď som sa narodila, bol si rád? Nechcel si chlapca?“ rýpala sa v rane Jarka. Nemalo zmysel dozvedieť sa iba polovicu.

„Chcel som syna, ale povedal som si, že aj z teba môžem chlapa vychovať,“ priznal slabým hlasom. „Niečo som tušila. Keď som niekde medzi ľuďmi mám pocit, že som tam nechcená. Aj keď som chodila s Tomášom, tak som stále mala pocit, že nikdy nebudem pre neho dost dobrá. No a okrem toho som sa do konca puberty správala ako chlapčisko a nie ako dievča,“ dostala zo seba. Nevedela, ako bude otec reagovať, ale keď sa už s ním stretla, chcela si nejaké veci vyjasniť a popýtať sa. Nepamätala si z detstva toho veľa. Krik, bitky, strach a plač. Okrem toho krásne chvíle s dedom a babkou na dedine, kým mali v škôlke prázdniny. Všetko to však boli len útržky.

„Urobil som asi veľa chýb,“ pozrel na svoju dcéru a v očiach sa mu zalesklo.

„Nepamätám si veľa, len zo svojich vlastných prejavov tuším, že niečo nie je v poriadku,“ snažila sa vysvetliť. „Mrzí ma to,“ povedal otec.

„Aj mňa. Tak veľmi by som chcela mať normálnu rodinu. Aspoň teraz buď k Zuzke a svojej druhej žene dobrý. Nebi ju. Ani jednu, ani druhú,“ už sa aj Jarke tlačili slzy do očí. Hoci jej mohlo byť jedno ako sa zachová k cudzej žene a jej nevlastnej sestre, nebolo. Sama nevedela prečo. Po otcovej tvári začali stekať slzy. Uvedomoval si, že ublížil vlastnej dcére.

„A keď sme už pri tom, mám ešte jednu otázku. Ja si na to pamätám len matne... Liezla som ti na nervy? Nemal si ma rád, však?“ nevedela, ako sa má vyjadriť, lebo jej spomienky boli naozaj len matné. Výraz bolesti na otcovej tvári jej dal odpoveď. Tvár si ukryl do dlaní a prerážali iba vzlyky. Jarka sa tiež prestala ovládať a dovolila slzám preraziť bránu, ktorú už roky zadržovala. Sedeli vedľa seba a plakali. Neobjímali sa, nedržali za ruky. Každý vylieval svoju bolesť. Modlila sa. Otec si naplno uvedomil, ako veľmi svojmu dieťaťu ublížil a mladý vek nebol ospravedlnením. Jarka nechala bolesť v podobe slz stekať po tvári a kvapkať na kolená. Okolo niekto prešiel. Bolo im to jedno.

„Odpusť mi,“ dostal zo seba otec. Jarka mu chcela vykričať všetku potláčanú bolesť, všetky noci plné nočným mŕ, keď sa strhávala zo sna zo strachu, že príde a zbije ju alebo bude biť mamu, kričať, hnevať sa,... Tak veľmi sa bála jeho hnevu. Chcela mu povedať, ako jej zničil život a vtom si uvedomila, že... sa už nehnevá. Viac jej záleží na malom ryšavom dievčatku a cudzej žene, ktoré sa neďaleko hrajú na ihrisku. Jej nevlastná mama niečo tuší, keď sa teraz na nich pozerá. Cez slzy sa snažila pozrieť na svojho otca, ktorého za otca nikdy nepovažovala. Vždy, keď prišiel rad hovoriť o svojej rodine, otca poprela. Alebo sa o ňom zle a s hnevom vyjadrila. Nechcela takého otca. Vybrala si iného, ktorému na nej záležalo a za ním chodila po radu. To on jej poradil, aby sa s otcom stretla a porozprávali sa. Zrazu bolo všetko preč. Ako zlý sen. Roztiahla ruky na objatie. Otec neprotestoval. Dlhú dobu sa držali v objatí a on jej stále šepkal prosbu o odpustenie a to, že ho to nesmierne mrzí, ona stále plakala. Trvalo to asi pol hodinu, kým sa obaja upokojili. Poutierali si slzy. „Už sa nehnevám,“ prerývane sa podarilo Jarke povedať. „Odpúšťam Ti.“

Otcovi spadol kameň zo srdca. Nehnevá sa. „Keby som to všetko mohol zmeniť.“

„Môžeš. Máš Zuzku a novú manželku. Buď na ne dobrý, nebi ich a hlavne ich miluj. Nech Zuzka vie, že je tvojou princezničkou, milovanou dcérkou, aj keď nie je dokonalá a nie je chlapcom,“ povedala mu.

„Budem sa zo všetkých síl snažiť,“ prisľúbil. Poutierali si poriadne slzy a vybrali sa k detskému ihrisku. Nevlastná mama k Jarke podišla a objala ju. Bolo to zvláštne. Boli si cudzie, no otec asi priznal pred ňou svoje chyby z mladosti. Všetci štyria sa pochytili za ruky a vybrali na autobusovú stanicu odprevadiť Jarku domov.

Keď nasadla do autobusu, začala sa modliť: „Ďakujem Ti, Bože. Dotkni sa bolestivých rán a Ty sám ich uzdrav. Zahrň ma svojou láskou a požehnávaj aj otca, Zuzku a nevlastnú mamu. Nech im neublíži, nech je k nim dobrý a miluje ich. Ďakujem Ti, že si pri nás stál. Bez Teba by som mu nedokázala odpustiť. Ďakujem Ti, Bože.“

C. KATEGÓRIA — POÉZIA

dospelí, študenti VŠ

téma: *ODPUSTENIE*

1. miesto: EMÍLIA FILLIPOVÁ, Svätý Peter

STROM Z NEZNÁMA

Cesta ma vedie
ku stáročným stromom,
ticho je husté
ani nedýcha.

Dotknem sa kôry
obra velikána
neodpovie mi,
iba konármi
zavzdychá.

V dlani mám zrazu
skryté stáročné
príbehy.

Ťažko sa lúčim
objatím teplým
od nehy.

TICHO

Už ma nedržiš za ruku
aj keď tvoj dotyk stále cítim.
Hladí ma ticho spomienok
zabudnuté v prítmí večera.
Odrazu ho je priveľa.

Zem presvetlená jarným dychom
kvitne do krásy.
Svet sa jej teplom

lačne sýti.
V tom očarení
kráčam sama žitím
do oázy
nesplnených snov.

Nastala vláda ticha.
Deň s nocou stretáva sa
bez zmeny.
Svet mojich snov
sa mi už stráca -
osamotený, schúlený,
sotva dýcha.
No viem -
po krátkom hľadaní
stretnem ťa zas
za bránou ticha.

CESTY

Hľadáme cestu k večnosti
Ty pre mňa -
ja pre teba.
Dva zatúklané úlomky
hviezd
Náhodné rovnobežky
padajúce vesmírom
priblížko seba.

Dotyky srdc
občas krešú iskry.
Kométa.

No dráhy sa už krátia.
Žeravý oblúk leta
klesá k zenitu..
Len sa nevzdáľuj...
Nekonečno má pre nás
kyticu z hviezd
v zátišiach noci
ukrytú.

BEZ OBZRETIA

Dni kotúlame
v zhone pred sebou,
ponáhľame sa k cieľu.
Zatiaľ čo vták si hniezdo stelie,
strom plní miazgou
štíhle biele kmene,
kvet lačno pije
rosu zo zelene -
človek naháňa svoje preludy.

Ženie sa strmhľav
za chimérami
chorého sveta.
Raz sa zobudí.

Uvidí kvety, vtáky, stromy,
uvidí prameň
vody pod horou.
Uvidí hviezdy v korunách briez -
len či nebude neskoro ?

2. miesto: JANA IMRICHOVÁ - PIKNOVÁ , Stará Ľubovňa

xxx

v internátnych izbách
delia lásky papierové steny
za nimi načúvajú
modrými hrnčekmi
a potom klopú na dvere
každý večer
rosia si dúhovky
neskôr soľou
až kým ju celú nepokrčia
a zobudia sa pod novou perinou
odpustené

xxx

v slze je jeden odídený deň
keď si napoly veril vzbĺknutým
zápalkám
topím sa v mokrej spovedi
postýkrát nepočujem výšku oblakov
cítim ich dopad
na tvojom ramene
opriem sa o pásik na tvojom svetri
si moje more vlnené
aké je ťažké dať jeden pocit
(na papier)
a ešte ťažšie naspäť
preliať tú istú mláku

3. miesto: PETER ŠÍPOŠ , Topoľčany

odpočítavanie

piesok
má už aj vo vreckách
mokrý
a sneží naň

z tváre bezdomovca
pluhy neodhrňajú

tak rád by si ho presypal
do vnútra ako odpustenie
ako keď ochladzujú údery
a zúfalstvo

aby sa skôr stihlo roztopiť
niekde medzi ranami
aj so snehom z tváre

pred Cháronom

mokrú ruku sa už naučili
povedať prepáč

chcú povýťahovať uštipnutia
ešte pred zatláčaním očí
v minulosti medonosnej pamäti

tak cítiť
ako sa pokúšajú
uniesť strácanie

odpuť

(za všetko čo som nestihol)

bez sobôt bez nedeľ
tma preglá piatky
keď hľadá zeleň
po láske

po tebe
ako hlina pod solitérom
a hrobárova slabosť
čo ju nedokáže - zatlačiť

ODKAZ KAROLÍNY BRÜSTLEOVEJ

Zborník siedmeho ročníka literárnej súťaže.
podľa odporúčania poroty zostavil: Mgr. Karol Vlčko

vydala: Obec Podhorie

tlač: Edis - vydavateľstvo Žilinskej univerzity

grafická úprava: Mgr. Karol Vlčko

Neprešlo jazykovou úpravou.

ISBN 978-80-972344-0-9

KAROLÍNA BRÜSTLEOVÁ

PRVÁ UČITEĽKA V OBCI PODHORIE, OKRES ŽILINA

ISBN 978-80-972344-0-9

9 788097 234409